

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **G. K.**
státní příslušnost:
t. č. pobytem

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2020, č. j. OAM-54/ZA-ZA12-ZA20-2020

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou. Gruzie je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného

nesouhlasí. Domnívá se, že si žalovaný neshromáždil dostatek podkladů, aby mohl o jeho azylové žádosti řádně rozhodnout. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 20. 1. 2020. Jako důvod uvedl, že ho ve vlasti obtěžoval otec dívky, se kterou chodil. Konkrétně šlo o to, že poté, co s dotyčnou začal chodit, mu jeho kamarádi řekli, že již není panna. To vedlo k hádce mezi žalobcem a jeho přítelkyní. Ona pak řekla svému bratrovi, že to byl žalobce, kdo ji připravil o panenství a že si ji vezme za manželku. Pak se do konfliktu vložil i dívčin otec, který po žalobci vyžadoval, aby se s jeho dcerou oženil. S jejím bratrem se žalobce několikrát popral. Dotyční přišli i domů k rodičům žalobce a také za ním chodili do školy. Žalobce se před nimi musel schovávat. Na radu rodičů se rozhodl vycestovat z vlasti, aby se situace uklidnila. Během jeho pobytu v ČR jej hledali u něj doma. Žalobce se bojí, že pokud by se vrátil do vlasti, budou pokračovat jeho problémy s rodinnými příslušníky jeho bývalé přítelkyně. Bratr zmíněné dívky je fyzicky mnohem zdatnější než žalobce a mohl by jej zbít.
3. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení informace o zemi původu, konkrétně materiál *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z dubna 2019 („Hodnocení Gruzie“). Podle této zprávy v Gruzii obecně nedochází k porušování základních práv a svobod. Centrální vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. V Gruzii nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. Gruzie v rámci procesu vízové liberalizace s EU přijala řadu reforem v oblasti politických a občanských práv, byť některá ze základních práv úřady nezaručují dostatečně či rovnoměrně (dochází např. k porušování soudní nestrannosti či porušování soukromí a násilí vůči LGBTI osobám). Gruzie je členem OSN a přistoupila k základním lidskoprávním úmluvám. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství. Případným zneužitím pravomocí státních úřadů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
4. Žalovaný shledal na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z citovaného materiálu, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. S problémy, které žalobce ve vlasti měl s rodinou bývalé přítelkyně, se měl obrátit na příslušné orgány země původu. Z *Hodnocení Gruzie* plyne, že gruzínští občané mohou využít právní prostředky ochrany svých práv. Případným zneužitím pravomoci státních orgánů se zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců. Stěžovat si lze také ke státnímu zastupitelství. Žalobce však tyto možnosti nevyužil. Nelze proto dojít k závěru, že by jej gruzínské státní orgány neochránily.
5. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 1. 4. 2020, č. j. OAM-54/ZA-ZA12-ZA20-2020 („rozhodnutí žalovaného“) zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

6. Žalobce namítá, že domněnka o označení určité země původu jako bezpečné, je vyvratitelná. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze ve vztahu k dotyčnému žadateli danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobce tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Obstaral si pouze jedinou zcela obecnou zprávu, která nemá vazbu na žalobcovy individuální důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Tuto zprávu navíc vypracoval sám žalovaný. Nelze ji proto považovat za objektivní.
7. Při aplikaci konceptu bezpečné země původu sice leží větší část důkazního břemene na žadateli. Neznamená to však, že by se na něj důkazní břemeno kompletně přesunulo a že by žalovaný mohl zcela rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních zpráv o zemi původu. I v tomto případě má žalovaný povinnost řádně zjistit skutkový stav. To ale v případě žalobce neudělal.
8. Žalobce navíc svou část důkazního břemene unesl tím, že žalovanému poskytl věrohodnou výpověď. Zároveň uváděl skutečnosti, které mohou mít relevanci minimálně pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný odkazoval na rozsudky, z nichž plyne, že obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob nelze bez dalšího považovat za relevantní pro udělení azylu. Tuto judikaturu žalobce považuje za překonanou. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 50/2014, podle kterého obavy z věřitele (tj. soukromé osoby) mohou mít za splnění dalších podmínek význam z hlediska možného udělení doplňkové ochrany. Poukázal také na to, že podle judikatury nelze po žadateli vždy požadovat, aby se s žádostí o pomoc nejprve obracel na vnitrostátní orgány. Žalovaný však nezkoumal, zda by se právům žalobce v jeho případě vůbec mohlo dostat efektivní ochrany.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) je na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce neuvedl žádnou skutečnost, ze které by bylo možné vyvodit, že mu v Gruzii hrozí azylově-relevantní nebezpečí. Na příslušné gruzínské orgány se obrátit ani nepokusil. Nelze proto tvrdit, že by mu odmítly poskytnout ochranu. Žalobce měl možnost seznámit se s zprávami o zemi původu, které žalovaný shromáždil. Žádné námitky však nevznel ani nenavrhoval jejich doplnění.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
11. Žaloba *není důvodná*.
12. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, kde: (a) obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu; (b) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a; (c) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o

lidských právech a základních svobodách, včetně *norem týkajících se účinných opravných prostředků*, a (d) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.

13. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*
14. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak.* Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.* Zařazení Gruzie na tento seznam znamená, že Gruzie (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše uvedené podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice (viz příloha č. I). Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu.
15. Z uvedeného vyplývá, že pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. A každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.
16. Žalobce prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu

v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobce předložil důkazy, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů a tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však žádný takový důkaz nepředložil.

17. Nedůvodná je i námitka žalobce, že výše uvedená zpráva je neobjektivní, protože jejím autorem je sám žalovaný. Procedurální směrnice počítá s tím, že hodnocení, zda je určitá země bezpečnou zemí původu, bude provádět členský stát, který posuzuje žádost o mezinárodní ochranu. V čl. 37 odst. 3 podmiňuje toto hodnocení tím, že se má zakládat na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací. Zpráva, kterou žalovaný použil jako podklad rozhodnut, to splňuje.
18. Vyvrátit domněnku bezpečnosti Gruzie nejsou způsobilé ani důvody, pro které žalobce žádá o udělení mezinárodní ochrany. Tyto důvody spočívají v obavě žalobce z jednání rodinných příslušníků jeho bývalé přítelkyně, tedy soukromých osob. Tyto obavy sice mohou být v určitých případech relevantní z hlediska udělení doplňkové ochrany. Musí však být splněna podmínka, že státní orgány by tvrzené ohrožení „podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení ‚pronásledování‘, a tedy ani azylový důvod“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47).
19. V případě bezpečné země původu ovšem platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Azs 195/2006-149). Možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany totiž představuje jedno z kritérií pro posouzení státu jako bezpečné země původu. To znamená, že již označením Gruzie jako bezpečné země původu se vytváří domněnka, že možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany existuje. Je pak na žadateli, aby případně tuto domněnku vyvrátil. Žalovaný proto správně argumentuje tím, že pokud se žalobce ani jen nepokusil vyhledat vnitřní ochranu poté, co jej fyzicky napadl bratr jeho přítelkyně, nelze tvrdit, že mu tato ochrana nebyla k dispozici. Zároveň žalobce ani netvrdil, že by mu s jeho problémy nemohly pomoci příslušné gruzínské orgány. Judikatura, kterou žalobce cituje v žalobě, se primárně vztahuje na případy, ve kterých pronásledování či vážná újma hrozí ze strany státu a navíc v situacích, ve kterých se nejednalo o bezpečnou zemi původu. Pro jeho případ proto není relevantní. V této situaci žalovaný nemusel zkoumat účinnost vnitrostátně dostupných prostředků nápravy.
20. Lze proto shrnout, že žalobci se v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nepodařilo vyvrátit domněnku, podle které je Gruzie bezpečnou zemí původu. Žalovaný zároveň dostatečně zjistil skutkový stav a žádost žalobce řádně posoudil. Krajský soud se z

toho důvodu ztotožňuje se závěrem žalovaného o zjevné nedůvodnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. července 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce